

ZPRÁVA O ČINNOSTI MATICE ČESKÉ V ROCE 2020

Činnost Matice české byla v roce 2020 výrazně poznamenána nepříznivou epidemiologickou situací. Neuskutečnila se řada plánovaných akcí a projektů, poprvé se tak nekonaly ani již tradiční a oblíbené přednáškové cykly, věnující se vybraným kapitolám z české historie a především literární historie.

Letošní výročí Boženy Němcové (1820–1862) Matice česká alespoň připomenula ve formě online diskuzního pořadu ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu AV ČR, který bude trvale zpřístupněn na YouTube a webových stránkách Společnosti Národního muzea. O životě a díle největší české spisovatelky zde spolu diskutovali významní znalci jejího díla, Dalibor Dobíáš, Magdaléna Pokorná a Robert Adam. Dalším matičním příspěvkem k letošnímu jubileu B. Němcové jsou tematicky zaměřené *Matiční listy*, jež jsou již řadu let přílohou dvojčísla časopisu Národního muzea *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum*.

V březnu a září se uskutečnilo několik exkurzí, které se zaměřily na minulost a současnost českého tělovýchovného spolku Sokol. S velkým zájmem členů se setkala prohlídka interiéru historické budovy Sokola Pražského, stejně tak i procházka po Olšanských hřbitovech, zaměřená na místa posledního odpočinku zakladatelů a významných činovníků Sokola.

Nejen pro členy Matice české byl určen poznávací zájezd do Malče a okolí, který se nakonec uskutečnil ve dvou termínech. Nejdříve proběhla návštěva zámku Jana Josefa IV. Dobrzenského z Dobřenic v Chotěboři, jehož dědeček byl vychováván Cyrilem Purkyně, prvorepublikovým předsedou Matice české. Hlavním bodem programu ale byla prohlídka zámku v Malči v majetku Václava Macháčka-Riegra, kde je umístěna expozice přibližující život a dílo Františka Palackého a jeho zetě Františka Ladislava Riegra, který Maleč v roce 1862 zakoupil. Ve vitríně má návštěvník možnost se seznámit také s nejstaršími dějinami Matice české, pro kterou oba národní výtečníci celý život pracovali. Poslední navštívené místo zájezdu bylo v Modletíně u hrobu Terezie Riegrové (1795–1869), matky F. L. Riegra, která jej po celý život neúnavně podporovala.

Z plánovaných prezentací zajímavých knižních titulů v září ve spolupráci s nakladatelstvím Machart proběhlo představení knihy Martina Nekoly o životních osudech novináře Rudolfa Kopeckého (1893–1981), do kterých se plně promítly dramatické okamžiky moderních československých dějin.

Z iniciativy Šárky Rámišové, členky výboru Matice české, byl v září zahájen cyklus *Ze života sbírek Národního muzea*, jehož smyslem je postupně představovat sbírkové bohatství Národního muzea prostřednictvím odpovědných

kurátorů. Nejdříve zájemce seznámila Š. Rámišová s předměty ze sbírky tělovýchovy a sportu oddělení dějin tělesné výchovy a sportu, které má rovněž bohatou výstavní a publikační činnost. Jolana Tothová z oddělení novodobých českých dějin představila mimořádnou sbírku Muzea dělnického hnutí, které Národní muzeum do svých sbírek přebíralo v letech

Obr. 1. Baltazar Kutina: Náhrobek Jindřicha Fügnera a Miroslava Tyrše z roku 1907 na Olšanském hřbitově v Praze, olej na kartonu (Národní muzeum – Historické muzeum, inv. č. H7H-31110).

Obr. 2. Oskar Schmidt: nejstarší budova Sokola Pražského, akvarel, 1932 (Národní muzeum – Historické muzeum, inv. č. H7H-15914).

2014–2016. Cennou kolekci novodobého textilu a módy z oddělení novodobých českých dějin prezentovala Miroslava Burianová, cyklus pak pro letošní rok zakončil Lukáš Funk z numismatického oddělení, které spravuje rozsáhlou a kvalitní sbírku platidel, medailí a řádů. Dvě poslední uvedené vystoupení odborných pracovníků Národního muzea zároveň zachytila kamera, a jsou tak online přístupná na YouTube a webových stránkách Společnosti Národního muzea.

Z každoročně plánovaných informačních panelů se v roce 2020 podařilo zrealizovat dva – Jan hrabě Harrach a hrobka hrabat Harrachů v Horní Branné (autorem textu je Jan Luštinec, obrazový doprovod pochází ze sbírek Krkonošského muzea v Jilemnici) a Jan Karel Rojek v Budyni nad Ohří (autorkou textu je Markéta Mrázková). S ohledem na epidemiologickou situaci a vládou vyhlášená nařízení se ale neuskutečnila žádná slavnost spojená s odhalením panelů.

Na rok 2021 plánuje Matice česká uskutečnit tradiční jarní a podzimní přednáškové cykly, řadu exkurzí, prezentací knih, slavnostně představit novou matečnickou publikaci o Řípu jako národním symbolu v 19. století z pera Niny Milotové a zajistit do regionů České republiky několik informačních panelů. Ve spolupráci s několika institucemi připravuje pestrou nabídku akcí, projektů a výstav, které připomenou dvousté výročí narození českého novináře a politika Karla Havlíčka Borovského (1821–1856). Vše se ale bude odvíjet od možného návratu do běžného kulturního života v České republice.

Pavel Muchka

Knihovna Národního muzea
oddělení knižní kultury
Vinohradská 1
110 00 Praha 1